

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 505/2025-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. [REDAKOVANÉ], zastúpeného AK Jurčo, s.r.o., Pražská 9014/4, Žilina, proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3Tpo/45/2025 z 27. augusta 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. septembra 2025 a doplnenou 25. septembra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 1 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením krajského súdu sp. zn. 3Tpo/45/2025 z 27. augusta 2025. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť, prikázať jeho bezodkladné prepustenie z väzby na slobodu a priznať mu náhradu trov konania.
2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľ je trestne stíhaný pre prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. b) a c) Trestného zákona.
3. Uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 50 Tp 54/2025 z 9. augusta 2025 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku s tým, že jeho väzba začala plynúť 7. augusta 2025 o 9.30 h. Okresný súd ďalej neprijal písomný sľub sťažovateľa a jeho väzbu nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka.
4. Proti uzneseniu o vzatí do väzby podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú odôvodnil s poukazom na nezákonnosť trestného stíhania, porušenie práva na obhajobu a použitie nezákonných a procesne nepoužiteľných dôkazov, na ktorých bolo založené rozhodnutie o väzbe, ako aj uznesenie

o rozšírení obvinenia. Rovnako tak v sťažnosti namietal aj nedostatočné odôvodnenie zamietnutia návrhu na nahradenie väzby.

5. Napadnutým uznesením krajského súdu bola postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietnutá sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu o vzatí do väzby ako nedôvodná. Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia konštatoval vecnú správnosť uznesenia okresného súdu, pričom v plnom rozsahu sa stotožnil s obsahom jeho odôvodnenia a v podrobnostiach naň poukázal.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že napadnuté uznesenie nie je dostatočne odôvodnené, keďže krajský súd nereflektoval na podstatné námietky sťažovateľa. Sťažovateľ namieta zákonnosť svojho trestného stíhania (vrátane rozhodnutí o vznesení obvinenia a jeho rozšírenia) a v nadväznosti na to aj zákonnosť svojho vzatia do väzby. Dôvody nezákonnosti vidí v tom, že orgány činné v trestnom konaní ho pred vznesením obvinenia neinformovali, že má postavenie podozrivého podľa § 33b Trestného poriadku, pričom dôkazy, ktoré boli zadovážené v čase, keď sťažovateľ nebol informovaný o svojom postavení podozrivého a obvineného, boli použité proti nemu pri vznesení obvinenia, jeho rozšírení a pri rozhodovaní o väzbe, čím došlo k zásahu do jeho práva na obhajobu.

7. Sťažovateľ ďalej namieta, že uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané 9. mája 2025, avšak doručené mu bolo až 7. augusta 2025, čím došlo k porušeniu § 206 ods. 1 Trestného poriadku. Takýto postup je podľa sťažovateľa v priamom rozpore s právom obvineného byť bez meškania oboznámený s povahou a dôvodom obvinenia a s právom mať primeraný čas a možnosti na prípravu obhajoby a týmto postupom došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivé súdne konanie. Podkladom na rozhodnutie o vzatí do väzby boli podľa sťažovateľa aj dva dôkazy, a to výsluch poškodenej zo 16. júna 2025 a jeho výsluch zo 7. augusta 2025, ktoré neboli získané zákonným spôsobom.

8. Sťažovateľ tiež namieta zákonnosť svojho zadržania, keďže k obmedzeniu jeho osobnej slobody došlo 7. augusta 2026 o 9.30 h postupom podľa § 86 ods. 1 Trestného poriadku, pričom v čase zadržania mu nebolo doručené uznesenie o vznesení obvinenia a takýto postup nevyžadovala ani neodkladnosť veci.

9. Ďalej sťažovateľ namieta, že krajský súd sa nedostatočným spôsobom vysporiadal s možnosťou nahradenia jeho väzby napriek tomu, že navrhoval nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka a písomným sľubom podľa § 80 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku s prípadným využitím monitorovania technickými prostriedkami a uložením zákazu priblíženia sa k poškodenej a jej kontaktovania.

10. Sťažovateľ v doplnení svojej ústavnej sťažnosti uvádza, že 23. septembra 2025 (po vydaní napadnutého uznesenia krajského súdu, pozn.) sa v jeho veci uskutočnil výsluch svedkyne, z ktorého obsahu vyplynulo, že poškodenej „začala vyhotovovať zvukové záznamy až po podaní trestného oznámenia, pričom išlo o vedomé konanie s cieľom získania dôkazného materiálu použiteľného v trestnom konaní proti sťažovateľovi.“. Sťažovateľ ďalej tvrdí, že z predmetného výsluchu vyplýva, že zo strany poškodenej išlo o úmyselne motivované správanie zamerané

na vytvorenie dôkazného materiálu proti sťažovateľovi, pretože poškodená telefonické rozhovory úmyselne predlžovala, cielene otvárala citlivé témy a v komunikácii dobrovoľne pokračovala a tieto skutočnosti je nevyhnutné zohľadniť pri hodnotení objektivity obsahu nahrávok. Podľa sťažovateľa tieto nahrávky boli vyhotovené bez jeho súhlasu a vedomia, a preto aj v rozpore s § 11 a § 12 Občianskeho zákonníka, a ako také predstavujú nezákonné dôkazné prostriedky.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Predmetom konania o ústavnej sťažnosti je preskúmanie opodstatnenosti namietaného zásahu do práv sťažovateľa napadnutým uznesením a súvisiacim postupom krajského súdu pri rozhodovaní o sťažnosti proti uzneseniu, ktorým bol sťažovateľ vzatý do väzby.

12. Ústavný súd preto svoju pozornosť zamerlal na okolnosť, či napadnutému uzneseniu krajského súdu možno z hľadiska správnosti jeho výroku pripísať sťažovateľom vyčítané nedostatky.

13. Z ustálenej rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že väzba je najzávažnejším zásahom do osobnej slobody a do práv obvineného. Keďže ide o najzávažnejší zásah, vyžaduje po celý čas súdnu kontrolu jej ústavnosti a zákonnosti (mutatis mutandis III. ÚS 26/01). Je výsostným právom, ale aj povinnosťou všeobecného súdu skúmať všetky okolnosti spôsobilé vyvrátiť alebo potvrdiť existenciu skutočného verejného záujmu odôvodňujúceho so zreteľom na prezumpciu neviny výnimku z pravidla rešpektovania osobnej slobody a uviesť ich v rozhodnutiach o väzbe.

14. Pri riziku z pokračovania v trestnej činnosti ako dôvodu väzby musí byť toto riziko hodnoverné a prijaté opatrenia primerané, to všetko s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu. Zároveň je potrebné uviesť, že zo strany všeobecných súdov sa nevyžaduje preukázanie absolútnej istoty o naplnení dôvodu tzv. preventívnej väzby, ale preukázanie existencie dôvodnej obavy, resp. reálnej hrozby (II. ÚS 348/2016, I. ÚS 347/2022).

15. V zmysle už uvedených východísk ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie v spojení s uznesením okresného súdu, keďže tieto tvoria organickú jednotu. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že krajský súd sa plne stotožnil so závermi vyplývajúcimi z uznesenia okresného súdu a v podrobnostiach odkázal na jeho odôvodnenie.

16. Pokiaľ ide o súbor námietok sťažovateľa koncentrovane orientovaných na porušenie jeho práva na obhajobu, tieto boli predmetom posudzovania už v konaní pred okresným súdom a následne sa stali predmetom prieskumu pred krajským súdom, pričom všeobecné súdy neidentifikovali žiadne zásadné porušenie dotknutého práva. Svoj záver odôvodnili poukazom na skutočnosť, že po vydaní uznesenia o vznesení obvinenia 9. mája 2025 sa sťažovateľ zdržiaval mimo územia Slovenskej republiky. Po jeho príchode na územie Slovenskej republiky bol 7. augusta 2025 vypočutý v procesnom postavení obvineného, keď bol poučený podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku, teda aj o práve zvoliť si obhajcu, resp. žiadať o jeho ustanovenie, pričom toto právo pri prvotnom výsluchu v postavení obvineného preukázateľne nevyužil. Následne uznesením povereného príslušníka Obvodného oddelenia Policajného zboru Žilina-západ ČVS: ORP-310/ZZ-ZA-2025 z 8. augusta 2025 bolo sťažovateľovi podľa § 206 ods. 5 Trestného poriadku rozšírené obvinenie doručené mu 8. augusta 2025 a jeho obhajcovi toho istého dňa. V daný deň bol sťažovateľ vypočutý v čase o 11.20 h v prítomnosti svojho obhajcu.

17. Pokiaľ ide o výsluchy poškodenej, táto bola vypočutá prvýkrát v postavení poškodenej 16. júna 2025 pred doručením uznesenia o vznesení obvinenia sťažovateľovi, táto okolnosť však v zásade podľa všeobecných súdov nespôsobila nepoužiteľnosť takejto výpovede v prebiehajúcom trestnom konaní s prihliadnutím na nadväzujúci procesný postup vo vzťahu k nej. Poškodená bola vypočutá 7. augusta 2025 v čase po prvotnom výsluchu sťažovateľa v postavení obvineného, pričom o výsluchu poškodenej bol sťažovateľ riadne upovedomený, na výsluchu však nežiadal byť prítomný, čo potvrdil vlastnoručným podpisom opatreným na upovedomení. Poškodená bola opakovane vypočutá aj 8. augusta 2025, pričom o výsluchu bol sťažovateľ rovnako riadne upovedomený, nežiadal však byť na ňom prítomný, čo potvrdil vlastnoručným podpisom do zápisnice o svojom výsluchu z 8. augusta 2025. Výsluchu poškodenej sa zúčastnil sťažovateľom zvolený obhajca, ktorý mal možnosť klásť poškodenej podľa vlastného uváženia relevantné otázky. Sťažovateľ mal v konečnom dôsledku priestor nahliadnuť do obsahu vyšetrovacieho spisu, pokiaľ ide o jeho obhajcu, tento právo nahliadnuť do obsahu vyšetrovacieho spisu využil 8. augusta 2025 od 09.10 h do 10.22 h. Tieto skutočnosti ústavná sťažnosť ponecháva bez povšimnutia, čo je z pozície sťažovateľa pochopiteľné, avšak pre objektívne posúdenie vzniknutej situácie relevantné.

18. Z už uvedeného vyplýva, že sťažovateľ síce nebol postupom podľa § 33b Trestného poriadku informovaný o svojom postavení podozrivého a orgány činné v trestnom konaní mu ihneď neoznámili, že mu bolo vznesené obvinenie (§ 206 ods. 1 Trestného poriadku), avšak tieto okolnosti neboli prekážkou pri uplatnení jeho práva na obhajobu. Pokiaľ by aj totiž nebol dodržaný riadny postup v predchádzajúcom konaní, bol konvalidovaný tak, ako je uvedené v predchádzajúcich dvoch odsekoch tohto odôvodnenia, čo je procesne možné a na zabezpečenie práv obvineného žiaduce (neplatí teda, že by jeho stíhanie bolo navždy vylúčené). Sťažovateľ mal vytvorený dostatočný priestor na oboznámenie sa s podstatou svojho obvinenia, dôkaznými prameňmi odôvodňujúcimi jeho vznesenie a následné rozšírenie, ako aj s dôvodmi zakladajúcimi možnosti jeho väzobného stíhania. V rámci svojej obhajoby mohol reagovať a prostredníctvom svojho obhajcu aj reagoval na všetky relevantné skutkové okolnosti zakladajúce dôvodné podozrenie zo spáchania prečinu nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. b) a c) Trestného zákona, ako aj na všetky tie skutočnosti, ktorými bolo odôvodňované jeho väzobné stíhanie. Sťažovateľ tak mal priestor uplatniť svoj vplyv na priebeh a výsledky trestného konania vedeného proti nemu.

19. Za neopodstatnené považuje ústavný súd aj tie námietky sťažovateľa, ktorými všeobecným súdom vyčítal, že sa dostačujúcim spôsobom nezaoberali otázkou nahradenia väzby ich alternatívnymi inštitútmi ustanovenými v Trestnom poriadku. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia (a rovnako aj krajský súd) s poukazom na (pokračujúci) charakter trestnej činnosti, dĺžku jej trvania, následky na psychike poškodenej, nerešpektovanie verbálnych výziev poškodenej na zdržanie sa protiprávneho konania s dôrazným prihliadnutím na vážnosť posledného incidentu dospel k záveru, že u sťažovateľa možno postrehnúť (vzhľadom na známky obsesívneho a emocionálne nestabilného správania) nechotu zmeniť svoje protiprávne správanie, čo v konečnom dôsledku znižuje účinnosť alternatívnych inštitútov na nahradenie väzby, ktoré by zároveň zabezpečili ochranu poškodenej a účel väzby (zabránenie pokračovaniu v trestnej činnosti).

20. Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že súd rozhodujúci o väzbe má skúmať významné skutočnosti za väzbu a proti nej vrátane možnosti všetkých alternatívnych možností jej nahradenia inštitútmi ustanovenými v Trestnom poriadku, pričom ak sa rozhodne trestne stíhanú osobu do väzby vziať alebo ju v nej ďalej držať, aby boli takéto rozhodnutia založené na konkrétnych skutočnostiach, a nie na abstraktnej úvahe. Ústavný súd, zohľadňujúc osobitné okolnosti danej trestnej veci, konštatuje, že tieto východiská boli rešpektované aj z pozície všeobecných súdov rozhodujúcich v sťažovateľovej trestnej veci.

21. Odôvodnenie uznesenia krajského súdu v spojení s uznesením okresného súdu vo vzťahu k možnostiam nahradenia väzby inými Trestným poriadkom uznanými inštitútmi [ako aj k naplneniu väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] možno považovať za dostatočne presvedčivé a založené na požadovanom stupni dôkazného štandardu, reflektujúc pokračujúci charakter posudzovanej trestnej činnosti. Všeobecné súdy možnosti nahradenia väzby u sťažovateľa skúmali s ohľadom na konkrétne okolnosti danej trestnej veci, svoje rozhodnutia primeraným spôsobom individualizovali nielen z pohľadu charakteru páchanej trestnej činnosti, konania a osobnostného profilu sťažovateľa a s tým spojeného predpokladu jeho opakovania, ale aj dopadov jeho konania na zdravotný stav poškodenej a tiež aj s prihliadnutím na povahu týchto alternatívnych inštitútov pri zabezpečení ochrany poškodenej a dosiahnutia účelu väzby. Naopak, ústavná sťažnosť predstavuje jednoduchú polemiku na úrovni zákona reflektujúcu len parciálne aspekty priebehu konania, nie výsledkovú spravodlivosť v kontexte ústavnej udržateľnosti napadnutého rozhodnutia (podmienenu komplexným posúdením relevantných okolností).

22. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

23. Ústavný súd tak dospel k záveru, že sťažovateľom uplatnené námietky porušenia ním označených práv podľa ústavy a dohovoru nesignalizujú žiadnu možnosť priamej príčinnej súvislosti s ich možným porušením. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

24. Pokiaľ ide o námietku, ktorú sťažovateľ uplatnil v doplnení svojej ústavnej sťažnosti, súvisiacu s nezákonným vyhotovením záznamu telekomunikačnej prevádzky (v rozpore s § 11 a § 12 Občianskeho zákonníka), túto po skutkovej stránke odôvodňuje s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania, ktoré bolo zo strany orgánu činného v trestnom konaní realizované až po vydaní uznesenia krajského súdu.

25. Ústavný súd v tejto súvislosti považuje za podstatné, že označená námietka nebola (a ani nemohla byť) predmetom posudzovania v konaní pred všeobecnými súdmi, pretože dôkazný prostriedok, ktorý má byť jej skutkovým základom, bol použitý až po vydaní rozhodnutia krajského súdu. Ústavný súd konštatuje, že koncepcia konania o ústavnej sťažnosti je založená na tom, že predstavuje subsidiárny procesný prostriedok na ochranu ústavou zaručených základných práv a slobôd, pričom ústavný súd môže hodnotiť len tie relevantné závery napadnutého rozhodnutia, ktorými sa konajúci decízny orgán zaoberal (resp. mohol a mal zaoberať), a ústavný súd posúdi ústavnú udržateľnosť jeho záverov (alebo konštatuje ich neprípustnú absenciu). Pre uplatniteľnosť dotknutej námietky teda nie je pri aktuálnom prieskume ústavného súdu priestor [v procesnom vyjadrení jeho právomoci v kontexte § 56 ods. 2 písm. a), § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde]. Ústavný súd by mal totiž rozhodovať v prvej procesnej línii, nahradiac tak pôsobnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu, ktorá nie je, ako bude uvedené v ďalšom odseku, nenahraditeľná.

26. Na dokreslenie mozaiky možností procesného vzdoru usvedčujúcim dôkazom námietky proti ich použiteľnosti je potrebné uplatniť v priebehu konania, pričom v prípade podania obžaloby bude hodnotiť prípustnosť dôkazov súd konajúci vo veci samej (s následnou možnosťou uplatnenia riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov proti výslednému rozhodnutiu). Jeho závery nie je možné v tomto štádiu konania predbiehať pri ústavnosúdnom prieskume rozhodnutia o väzbe viažucom sa na moment vznesenia obvinenia (nejde o špecifický excesívny prípad odôvodňujúci výnimku, preto túto tézu ústavný súd nebude ďalej rozvíjať). To obsahovo zodpovedá v tomto odseku popísanému aspektu zásady subsidiarity právomoci ústavného súdu, a to v procesnom vyjadrení neprípustnosti námietky/časti ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. d), § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Samozrejme, však nie je vylúčené, že predmetné námietky budú akceptované príslušnými orgánmi už v prípravnom konaní s eventuálnymi konzekventnými závermi pre meritum veci (a kontextuálnym priemetom vo vzťahu k rozhodovaniu o väzbe), čo však ústavný súd nijako neprejudikuje.

27. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jeho ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. septembra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu